

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ вносять:

на цілий рік 10 зр. — кр.
„чверть року 2 „ 50 „
„місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 21 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горювіча в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ:
у вівторок, четвер, суботу
і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

Переображене народовства.

(Статя надіслана зі Львова).

(Конець.)

Подивім ся на „Діло“. Де его со-трудники? Від часу до часу появить ся „письмо з Відня“ в котрім п. Поступишин (щось ніби від „поступу“) складає запопадливо всякі колючки на своїх товаришів-послів. Може була хоть одна важна справа, з тих, що переводять ся тепер в парламенті, обговорена в сих письмах як небудь ясно та вичерпуючо, так щоб можна знати, як, що, і чому про неї думати? А може появляють ся в „Ділі“ такі статі з під пера львівських его со-трудників, не кажемо вже такі, як колишні В. Навроцького або В. Барвіньського, але хоч слабші? Ба, панове: за спаня не кунить коня, а з лежі не буде одежі, а з балаканя — не буде статі. Тай треба ж хотіти рушитись між людьми. А може появляють ся в „Ділі“ — як колись — замітні статі з провінції? Появляють ся такі статі, але не в „Ділі“, появляють ся в „Народі“, польським „Курері“, „Правді“, ба — „Галичанині“, (часом з пера радикалів!), тільки не в „Ділі“! Погляньмо на перше-ліпше число:

аж лядно стає, яка порожня! Інформації за інформаціями, похалувані з ріжних боків, такіж кореспонденційки та новинки, все те поділене механічно на рубрики — за те ні одробини глибокої мисли, ні одробини життя. І чи може инакше бути? Хто в „дипльоматії“ чи радше „крутію“, і то не мудрим, бачуть найвищу політику, той мусить вкінці всім, а то всім опротивити. Тож не дивниця, що др. Олесницький радить: „дати п. Романчукови з гонором вищофати ся“. Не дивниця, що п. Романчук займив „прихильно вижидаче“ становиско супротив своєї кандидатури в Калушці: другого Гн. Романьського Романчук вже не знайде! Не дивниця і се, що головою народовецького виборчого комітету є п. Нагірний, а не п. Романчук. Другий раз певно не буде п. Романчук мати нагоди заїхати якою „новою ерею“ своїм найщирішим прихильникам так, щоб знов абсолютно не змогли собі здати справи з сего, що властиво стало ся?

Говоримо тут про п. Романчука, та не маємо тут на мисли его яко чоловіка. Він лично найліпший чоловік. Ми не маємо на думці і ніякого сторонництва. Ми виступаємо против лихої системи. А може помиляємо ся? — не наша річ су-

дити. Силетні на Барвіньського — се не політика; політика вимагає праці, студій, порозуміння (не особистого, але прилюдного), ясности, руху, діяльної ініціативи в кожній справі, на кожній точці. Инакше змарнують ся навіть такі блискучі сили, як на пр. пок. Ник. Січинський, або підуть на бездорожа. Опроче далекі ми дивитись надто чорно на річі: політика п. Романчука вправді не збудувала справи рускої, але не могла єї затратити, бо справа ся має надто тривкі основи. Ми тільки, в добрій мисли, раді дійти до якоїсь ясности та до якихсь вихідних точок серед нашої теперішньої блуканини. Що у нас зібрала ся деяка терпкість против Романчука, се теж не дивне: бож не один, певно не один з нас має по самі уха „дипльоматії“ п. Романчука.

Погляньмо на теперішній табір народовців. Дуже тяжко розібрати, з яких саме елементів сей табір тепер складає ся. Побіч таких чистих і горячих патріотів „старшої“ доби, як Ол. Стефанович, є в них ціла громадка політичних, що так скажемо, недородків. Поперед всего є всякі „примирительні елементи“, почавши опроче від голови, п. Романчука. Они мирять ся дуже радо (то їх серце до сего тягне) — з москво-

ОКСАНА.

Образок з минувшини.

Нап. М. МАКСИМЕНКО.

(Дальше.)

Оксана не плакала, коли їй оголошено, що з волі лана має йти замуж за Грицька млинарчука. Вліда і мовчазна помагала матери в передшлюбних заходах, а тільки понурый погляд і списнені уста, свідчили про бурю, що шарпала її душу.

Ох! она так кохала сердечно того гарного панича в мужичій сукмані і в баранячій шапці, що мовив зрозумілою для неї, єї власною мовою, а мовив так привітно, як ніколи Гриць не мовив, а дивив ся так глибоко в очи, як Гриць ніколи не дивив ся. З початку она его бояла ся, втікала від нього, прирощений інстинкт захищавчий і невіра, прищеплена стільківіковою неволею, брали гору над молодим почутем і хоч серце сильно стувало, коли мягкою білою рукою стискав її долоню маленьку, одначе спускаючи очи, щоб не бачити, як він гарно дивить ся на ню, она виривала руку і втікала як пташка сполохана, що забила ся в темний який закуток, затуляла очи фартушком і плакала а плакала довго, наче-б цілий біль гнітучий випла-кати хотіла. Дивна суперечність серця дівочого! утікала від нього, слухати его не хотіла, а проте коли заплакана ставала прихилившись до якого

дерева або паркану, то Бог-зна! щоб дала, аби він був біля неї, щоб єї обняв, щоб поцілунком потішив. А коли иноді здавало ся, що она почувала з далека его легку ходу, то втікала знову далі й далі, сама не тямлячи, що она найгорячіше бажає, щоб за нею він гнав ся.

Коли-б він до старого князя був подібний, що мови его она майже не розуміла, на якого навіть подивити ся бояла ся, що завсїгда був красно по паньскому вбраній і ходив і рухав ся по паньски, то-б она его певно не покохала. Але той гарний парубок в сукмані присягав, що над жите свое й душу єї кохає, що одружить ся з нею, що жити без неї не може! Помалу певність і обави всілякі зникли з серця Оксани, бо чи-ж могло бути инакше? Вн тримаючи єї за руку і закохано дивлячись в єї очи, оповідав, що повезе єї до Львова або до Київ на три роки, що она там навчить ся читати й писати і ріжних иньших дуже займаючих річій. А як поберуть ся, то він визволить усю єї родину і віддасть їм на власність хутір Загребський зі ставом і з млином і з лісом, що він єї по шлюбі повезе далеко за границю, де она побачить дуже багато добрих річій і де всі будуть тішити ся єї красою. А потім як повернуть ся они до дому, то він усім людям в своїх селах дасть волю, і землі їм дасть і лісу і луків. Позакладає всюди школи, а в них маленькі діти будуть вчити ся, і шиталі позакладає, де про хорих будуть ліки давати і поміч усяку.

У них по селах не буде убогих і голодних, усім буде добре і всі за те кохати-муть і благословляти-муть Окс ну, бо то все через неї буде

зроблено. Далі казав, що там далеко в Києві, куди хоче єї завести, він має багато молодих приятелів, що его дуже кохають, як ніби брата рідного, що сї приятелі і єї як сестру кохати-муть і дуже бажають, щоб він з нею одружив ся і дав усім своїм підданцям волю, що коли они приїдуть, то їх юрбою вигати-муть, а він буде хвалити ся й пишати ся своєю прекрасною дружиною, що більш варта як усі пані на цілому світі.

А мовлячи те цілував її рученята засмалені але маленькі і зграбні. Она слухала гих всіх гарних річій і наслухатись не могла. На Гриця вже й дивитись не хотіла, такий він їй видавав ся брудкий і брудний і дурний і незграбний! Коли сліткавши єї, часом вимовляв парубок, що она его зрадала — то нічого не відповідаючи згїрдно здвигала плечима і минала навіть не подивившись на нього.

Старий князь Григорій дуже любив дівчину і називав своєю коханою небогою. В дворі паньскому дивно якось дивили ся на ню і потиху шепотіли, коли проходила, але она не звертала на те уваги. Що то їй шкодить, що люди собі шепочуть про неї на ухо лише слово? Най собі тепер шепочуть, а як з нею єї милій одружить ся і всім людям через неї добре буде, то будуть єї в той час і кохати і благословити.

Небавом про те ті красні мрії почали покривати чорні хмари. Старий князь оголосив, що аж коли син поверне з заграниці, дозволить ему одружитись, а до того часу Оксана має лишати ся під оком матери на Загребському фільварку. Батька єї він післяв за гуменного на укра-

філами, також і з радикалами, тільки Барвіньського не люблять, хоть і тримають звичайно язик за зубами... Але-ж бо і як можна, щоб якийсь Барвіньський, фонетик, „наський“, ані не канонік, ані не „маститий“ — та був послом, делегатом, совітником і т. д.? Коли-б ще хоть був поклонився „нам“ — а то ані руш, противно, ще „ми“ мусимо оглядатись на него! Ті примирительні елементи то чистий як слеза добуток політики п. Романчука: они придержують ся в „Ділі“ примирительної етимології (п. Р. завів наново етимологію в „Батьківщині“); они усунули „фонетику“ в „Соколі“ — розуміє ся, бо зажадали сего пп. Мончаловський, Хойнацький і др. Дивно лише, чому москвофіли, там де їх сила, не вводять і собі примирительної етимології „Діла“, а противно — намагають ся прямо до московщини? Така примирительна політика дуже а дуже вигідна, для всіх — хто вагає ся бути відкритим москвофілом.

Другу частину теперішних народовців становлять радикали і піврадикали. Они гостюють час до часу в „Ділі“, покажуть ся і на зборах „Просвіти“, коли треба зробити бучу, а і тут є такі, що їм або якось ніяково признаватись прямо до радикалів, або вже — за пізно. Редакція „Діла“ переважно з таких людей складає ся.

Ба, а де-ж народовці? Правда збрала ся їх горстка в народовецьким „независимим“ виборчим комітеті, хоть і там є всячина, але як їх небогато! Чи навіть рівнати можна їх число не то з москвофілами, але хочби радикалами? Є там вже все, що мож було виглядати, хоч правда — голови нема! Але нема і чогось більше: нема сьвіжих сил і не видати їх і поза комітетом.

Скажуть, народовців розбили Барвіньський, Вахнянин, митрополит, правительство. Чи справді? Ні, розбила лиха політика, розбила лиха праса. Адже коли

Волод. Барвіньський, брат Олександра, основував „Діло“ — то не мав за собою ні митрополита, ні правительства, не давав посад, не обіцював карієри — а зібрав людей. Зібрав, бо давав живі гадки і давав працю до рук. Пропасті ми не пропадем, противно, всюди бачимо завдатки нового життя, але велика се шкода, що ті, що могли повести дальше розпочате діло, не зробили сего, противно — знівечили гарні початки.

То-ж бачимо тепер, особливо на провінції, рішучий зворот. Довго і терпеливо дивила ся провінція на політику п. Романчука і пробувала здати собі з неї справу. Та дармо мучилась, дармо — бо п. Романчук своїм звичаєм все виживав, аж хтось без него щось зробить, а він прийде на готове распорядити ся та дипломатизувати. Втомила ся провінція і починає поволі йти собі своєю дорогою; втомив ся і п. Романчук і „вицофує ся“. Поволі гадки проясняють ся; не так сторонництва як погляди групують ся і можна надіятись, що небагом знов з'єднають ся щораз ширші круги нашої многострадальної суспільности до спільного, сьвідомого цілий і средств починаня, в користь народного діла і наших насущних потреб — а без огляду на всякі теоретичні ріжниці та особисті інтереси одиниць.

Справи парламентарні.

(Від справоздавця „Буковини“).

Відень, 14. червня 1895.

Вчера зібрав ся клуб ліберальної лівниці, щоб порішити, яке становище заняти би ему в справі цілейській. Членів явилось над 90 (на 107). Провідник клубу г-р. Кінкурґ, Рус, Менґер, Бернрайтер, Гальвіх і другі забирали голос дуже рішучий. Нині проголошено в дивенцах віденьських комунікат о результаті нарад. В комунікаті стоїть, що лівниці не може позістати дальше

в коаліції, позаяк два другі сторонництва коаліційні (клуб г-р. Гогенварта і Поляки) обстали в бюджетовій комісії за гімназією словінською в Цілей, і позаяк міністер просвіти заявив ся рішучо за сею гімназією. Провідник клубу має скликати всіх членів лівниці на нове засідане в понеділок, на котрім всі члени мали би звязатись до солідарної дальшої акції.

З комунікату сего виходить, що лівниці зашуміла на серію. Она і спонукала, що міністри Пленер і Вурмбрандт портфелі свої міністерпальні зложили в руки лівниці до распорядимости. Вчера вечером по засіданю клубу лівниці, збралась рада міністрів, щоб застановитись над положенем політичним. Ухвали задержано в тайні. По нашій гадці піле діло станеть ся актуальним аж завтра (в суботу), коли в бюджетовій комісії прийде до голосованя над позицією цілейскою. Против неї будуть голосувати ліберали та націонали німецькі в числі 15 люд. За позицією, по заявленю г-р. Пінньського, мусять голосувати польські члени (7), обстануть за нею Словінці і Хорвати (3) відтак молодочехи (3), пос. Романчук (1) — разом 14 членів. Рішене залежить проте від того, яке становище займуть консерватисти з клубу г-р. Гогенварта, (числом 5) який посол Мальфатті з Триесту і Сталіці з клубу Короніного (2)? Наколи би консерватисти і лишні згадані послы відтягнулись від голосованя, то Цілей упаде, а тим самим була би криза полагоджена бодай на якийсь час. Комбінація сеся імовірна.

Відень, 15. червня 1895.

Доповняючи вісти подані вам в справі цілейській, доношу, що нині рано пробовано привести до порозуміння Словінців з ліберальною лівниці. Переговори не тільки розбились, але становище обох тих сторонництв до себе заострилось ще більше.

Ситуація політична завсїгди ще не ясна. Она і принесла з собою то, що заповіджене на нині (суботу) засідане комісії бюджетової відложено, щоб в справі цілейській пристрасти успокоїлись та щоби нашли дорогу до виходу. В виду того, що лівниці німецька не думає уступити, та що Поляки висказались вже також за заснованем словінської уграквістичної низшої гімназії в Цілей, рішене питання лежить в руках клубу г-р. Гогенварта. Вчера і нині говорено тут о нових пропозиціях, які би мали бути зроблені Словінцям замість гімназії цілейскої. Правительство готове дати їм в иньшій місцевости повну гімназію на скрізь словінську або навіть словінський

їнські свої добра. Тяжко було Оксані переносити таку довгу розлуку з милим, ой дуже тяжко! То не жарти чекати довгі два роки! Але такими сердечними словами потішав її милий, так запевняв, що закохане его не то два роки, але жите ціле тривати ме, що по троха розважало ся бідне дівчатко.

Во і справді хутко перейдуть ті два роки а потім ціле жите вже разом жити-муть. Она в через час розлуки з коханим буде в літку квітти плекати, по гриби і ягоди ходити до ліса, а в зимі буде мережати тонкі сорочки собі на виправу, бо прецінь треба буде гарні мережані сорочки носити як стане княгинею.

Ого! ніколи не буде она вбирати ся як стара княжна в смутні, чорні сукні, в такі довгі, що на кілька лігтів волочать ся по землі. Она в мережаних і в гаптованих сорочках ходити-ме і пригарне коральове намисто буде носити, і на ній понавішує безліч срібних дукатів і хрестиків і навіть і золотих понавішує собі. Ніколи она не буде ходити боса, але і в буддень і в сьвято від рана до вечора в червоних черевичках.

Що-б то вже швидче минали ті два роки! Ніколи їй навіть на думку не спадало, що він може її забути. Коли мати нарікала і плакала, то дівчина мовчала як заклата.

Не перелити-ж їй в серце Матусине віри в коханого, то на що-ж пусті розводити жалі? Правдивою радістю для Оксани був кождий приїзд князя Грицька. Старий справді привязав ся до гарного дівчатка і старав ся скористувати ті два роки розлуки, освічуючи її

ум і серце. Він учив її читати й писати, шпироко оповідав їй різні дива про заморські звірята, про риби великі як хати, про дивних людей, чорних, червоних, брунатних, про різні віри, про гори такі високі, що хмари плывуть у водусі низше їх верхів.

Дівча слухало тих див з незмірним занятєм, боячись, щоб не упустили ані жадного слова старого князя. Она хотіла як можна більше зачерпнути знаня, щоб як приїде милий, его здивувати й потішити. Відносини сї до старого князя були ніби дочка до батька і незмірно учитель радував ся, коли сї вдале спостережене показувало, як розвивав ся її ум, збогатилось знане. Певного разу казав він їй, що коли она поїде з чоловіком за границю, то на власні очі буде ті чуда і дива оглядати, і та обітниця так урадувала її, що як маленька дитинка зачала она скакати і в долоні плескати. Як уже навчила ся писати, то до Володимира написала лист, що був малим архиділом сердечности, простоти, чужости і зарозом кокетерії жіночої. Дуже она збентежила ся, як довідалась, що післати его за границю не можна, бо молодий дав слово батькови, що листувати ся з нею не буде. Довго она зрозуміти не могла, що таке є слово обовязуюче, нарешті переконана, смутно звисла голову. — Велика шкода, сказала она розриваючи листа але то все одно, ми й без листів кохати-мемось. В міру того, як нові горизонти відкривали ся перед умом дівчини, закохане її до чоловіка, що через нього увійшла она в ті зачаровані країни щораз більшало, а охота побачити его швидше, кинутись в его обійми щодень змагала ся. Ста-

рий князь Грицько потішав її як міг, а як виїшло призначених два роки і подорожний не вертав ся, то хоч его самого брала непевність, проте раз-у-раз додавав їй відваги, бо хоч безумовно она вірила милу, проте великий неспокій почав її брати, чи не занедужав часом він там, за тою границею, де поїхав? О коли-б она знала, де его шукати, ніхотою-б побігла до нього! Змарвіла она, зблідла і вже її пісня не розлягала ся по гаю околицьному й парку. Нарешті певного дня, у глуху осінь, приїхав Іван, козак старого князя з розказом, щоб Оксана з матірью їхали зараз до двору.

Додав ще до того, що молодий пан вже цілих два тижні як приїхав до дому, що дуже він веселий, що вже двічі полював з ріжними панамп, що тепер вже не вбирає ся ані в свитку, ані в шапку баранячу, але дуже гарну мисливську одежу привіз собі з заграниці. А як спостеріг старий Іван, що дівчина слухаючи его зблідла, як хустка, і як статуа нерухома стояла, то смутно поклав головою. — Ой Оксано, Оксано, як би ти не була дурна і не діяла віри панам — казав він, запалюючи люльку-носогрійку — то тепер люди не гострили-б на тобі язиків і не висьмівали ся з сивого волося твоєї матери.

(Конець буде).

факультет правничий в Люблянї. Надїятсь можна, що Словінці приймуть таку пропозицію.

Вчера (14. червня) відбув комітет для реформи виборчої третьє засїданє. На нїм говорив лиш пос. Романчук. Річ, хоч була дуже довга, не зробила вражїня. Члени комітету слухали єї з великою байдужностю. Пос. Романчук критикував ординацію виборчу Шмерлінга, закон о безпосередних виборах до ради державної з 1873 р. і предложенїй субкомітетом еляборат. В кінци предложив свій проект виборчий такої більше-менше основи: Право виборче буде розширене на всіх платячих що найменше 1 зр. податку. Управнєнми до голосованя будуть: півнолітні з сталим занятєм, господарі, вислуживші в війську, батьки чотироголовної родини, письменні та замешкалі в якійсь місцевості понад 6 місяців часу. Ч.тири дотеперішні курї задержують ся. Нові виборці будуть влучені в давні курї. Число мандатів ради державної зменьшуеть ся на 300. Більша посїлість і палати торговельні вибирають 75, міста 100, села 125 послів. В містах припадає один посол на 50.000 жителів, на селах один на 150.000 жителів. Відтак поставив пос. Романчук внесенє, щоб над еляборатом субкомітету перейти до порядку дневного, та щоб повний комітет розпочав наново генеральну дискусію над принципами до нової ординації виборчої. При голосованю упало внесенє Романчука всіми голосами. Внесенє давещ сам не був присутній і в наслідок того повстав гомеричний сміх. Проекту виборчого пос. Романчука не брав ніхто на серію. Комітет ухвалив вкінци всіми голосами против чотирох перейти до спеціальної дискусії. Цїкаве і те, що пос. Романчук не промовляв за загальними безпосередними виборами.

Ріжпородних слухів про уступленя сего або того міністра з теперішного кабінету не подаю вам, бо що хвиля вривняють що-раз иньші комбінації. В палаті самїй Чехи і антисеміти продовжують обструкцію, як се вам відомо буде з реляцій дневникарских. Не бракує при тїм і на скандалїчних сценах. Опозиція хоче за всяку ціну лиш спиняти всяку роботу. Провізорія бюджетова приїде про те небагом на стіл парламенту.

Нинї, на четвертїм засїданю, почалась дискусія над §§. 1. і 2. проекту субкомітету. Дїло однакже не поступило вперед. Бернрайтер (з лївиці) противив ся подїлові парїї на бар. Дїнавлї обставав за подїлом. Перший не бояв ся впливів соціальної демократії на дрібних податників, бар. Дїнавлї остерігав перед тими впливами. 700.000 до 900.000 робітників добре зорганізованих побють при всяких виборах 1.000.000 дрібних податників, наколи би ті дві верстви суспільности голосували в одній курїї.

Перегляд політичний.

В бюджетовій комісії угорської делегації мав міністер заграничних справ гр. Голуховський промову, в котрій зазначив, що буде придержувати ся політики гр. Кальнокого, котра через 14. лїт показала ся для Австрії так успішною. Настушила отже лише зміна осіб, а не системи. Міністер сконстатував дуже приязні відносини нашої держави до всіх иньших європейських держав, так що тепер не можна побоювати ся заколоту. — Сю промову приняла делегація оплесками. Тепер-же обговорюють заграничні газети сей перший дебют міністра. І так італїянська *Fanfulla* підносить важність заявленя міністра. *Italie* каже, що міністер не сказав нічого нового, але власне се надає єго словам більше ваги. *Tribuna* вказує на аналогію заявленя французького міністра Ганото і міністра Голуховського, і каже, що кожного приятеля поступу врадує, коли побачить, що кожде правительство відчуває потребу мира.

З Софії доносять, що зложено вже депутацию, котра має їхати до Петербурга. Належать до неї: митрополити Григорій і Кліментій, президент собрання Годоров, а відтак

Минчович, Молов, Набоков, Бобчев і Гешов. Здаєсь однакже, що депутация не буде принята в Петербурзі, бо вислану до Петербурга телеграму, звіщаючи виїзд депутаций, задержано на границі російській і завернено назад до Софії.

Росія засновала при Ватиканї посольство. Урядувати будуть міністер-резидент і легатійний секретар. Се посольство буде річно коштувати 160.000 рублів.

Несподівано розійшлась вість, що між Росією і Хіною існує якийсь договір. Ото Росія дала поруку свою на позичку, яку Хіна має зятягнути у Франції. Позичка вносить 400 мільонів франків і має служити на заплату відшкодованя, яке жадає Япон за зворот півострова Ляо-Тонг. Крім того має Хіна зятягнути в Європі позичку у висоті півтора мільярда франків на сплату контрибуції воєнної Японії, але сю позичку мають обняти спільно французькі, англійські і німецькі капіталїсти. Росії залежить на тїм, щоб Японії чим скорше опустили Манджурию, і дїятого підпомагають Хіні зятягнути на єю цїль позичку. Але коли зважить ся, що Росія так скоро піднялась поруку за єю позичку, то треба сумніватись, чи Росія робить се все цїлком безинтересовно, та чи не має від Хіни запорученого відступленя якої території, н. пр. Манджуриї? — Тому то справа ся хїньскої позички викликала велике невдоволенє в Німеччинї і Англії. Німеччину заспокоює тим, що часть позички, мабуть 200 міль. франків, буде підписувати ся на торжї берлінськїм. — З Шангаю доносять, що в цїлій провінції Кантон настала анархія, котрій хїньске правительство не в силї конєць зробити. Війська хїньскі, що вернули з Формози, палять і рабують села і міста.

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 17. червня 1895 р.

Архикнязь Райнер має сими днями приїхати до Чернівців на інспекцію оборони краювої.

Іменованє. Ревидент рахункового департаменту пошти у Львові, Фридрих Лайбшїц, іменований совітником рахунковим тамже.

Міністер просвїти др. Мадейскій видав з початком сего місяця до всіх крайових рад шкільних інструкцію о педагогічних, обовязках учителів супроти молодїжи. Інструкція поручає учителям обходити ся з молодїжю чємно, не бути для неї ані тираном, ані рівнею, а все і всюди благородним другом.

З Риму надїйшла до Відня сими днями така телеграма: Австрійско-угорський посол гр. Ревертера, маючи в найкоротшїм часї виїхати до Гастайна, доручив папі від цїсаря Франц Йосифа значїйшу суму грошеву на основанє в Римі греко-католицкої (рускої) колеїї.

Іспит зрілости в гімназії в Перемишлі відбув ся під проводом ц. к. крайового інспектора п. Левїцкого від 5. до 11. с. м. До іспиту приступило 30 абїтурентів, з котрих зложило іспит 23. Чотиром абїтурентам позволено поправити іспит з одного предмету, двох рєпробовано на рік, а один відступив від іспиту.

Службовий ювілей. Дня 5-го липня с. р. минає 40 років як совітний правительственный в Чернівцях Ігнатій Штронер вступив в службу державну. З сеї нагоди приготовляють єму урядники правительственні ріжні овації.

Ц. к. щаднича каса поштова в місяці маю 1895. В мїяци маю с. р. а) в оборотї о щадности зложено 3,029.194 зр. 14 кр., а виплачено назад 2,858.474 зр. 10 кр., значить вплачено більше як звернено о 170.720 зр. 4 кр.; б) в оборотї чековім вплачено 126,150.829 зр. 7 кр., а звернено 125,265.842 зр. 43 кр. Число учасників збільшило ся в місяці маю с. р. в оборотї о щадности о 3013, в обо-

ротї чековім о 179 осіб. Загальне число учасників вносить в оборотї о щадности 1.077.608, а в оборотї чековім 27.121. Всї удїли доси вносять з кінцем мая с. р. разом 92,927.035 зр. 29 кр. — Видко з сего справозданя, що поштова каса щаднича розвиває ся дуже гарно. Ми лишє цїкаві, кїлька там руского гроша?

Чєско-славянську етнографічну виставу в Празї навїстило до 13-го червня 304.045 осіб за платними білетами. Як відомо — в двох днях Зелених свят відвідало виставу звиж 97.000 людей, мипувшої недїлі 27.000, на Боже Тїло звиж 21.000. Взвзяши загальне число гостей 304.045 від 15-го мая до 13-го червня випадає пересїчно більше ніж 10.000 гостей денно. Комітет вистави в бюджетї уложєним перед отворєнєм вистави, поставив на цїлий час вистави цїфру 1,200.000 осіб за платними білетами. Цїфратая буде певно осягнена, бо коли доси припадає на день пересїчно 10.000, то без сумніву що-найменше 10.000 випаде денна пересїчна і на слїдуючі місяці, тим більше, що рух буде що-раз більший.

Намірене убийство. Часописи англійскі доносять, що якийсь божевільний Тома Дрон посьив ся з наміром убити королеву англійску Вікторію. Дрон намагав ся коньче дістатись на авдиєнцію до королеви, котра перебуває тепер в Бальморалі в Шкотії, однак поведєне єго звернуло на себе увагу поліції і она приарештувала єго. При ревїзії найдено у него револьвер і ріжні листи. В однім з тих листів, писаних до Гледстона, Дрон подав, що в короткїм часї замордує королеву, а сам засїде на престолї. В другім знов листї до мільонера Вандербільда в Америці писав, що мав би нам'р ожєнити ся з дочкою якого мільонера, щоб мати гроші на перші видатки панованя. Атенат Дрона м'г легко удати ся, бо королева Вікторія не окружає ся сторожію і виходить дуже часто на прохїд. Арештованого віддано до шпиталю для божевільних.

Родили ся в чєпці. В часї кїньских перегонів в Парижі виграли сєрбскій екс-король Мільян 300.000, а спортмен Максимілян Лебо ді 700.000 франків.

Убийство з задрєсти. Страшна трагедія відограла ся сими днями в Барселонї, в Іспанії. Молоду жєницину з малою дитинкою покинув чоловік. Она стала судженою другого, по іменї Цара. Нараз зголосив ся батько дитини і хотїв коньче одружити ся з покиненою милою. Она на те радо пристала і просила Цара, щоб єї увільнив від даного єму слова. Але сей відраджував їй таке, а коли она таки при своїм обставала, пробив єї несподівано ножем. „Але з ним не подружис ся!“ — каже! Па крик молодї жєницини надбігла матір убийника. Сей думав, що матір хоче боронити єї і дїятого пробив і матір ножем. Настав ще більший крик. Надбігла й сестра убийника і побачивши таке, втїкла на дорогу. Але убийник здїгнав єї і в страшний спосіб на дорозї замордував. Хотїв потім себе забити, але надїйшла поліція і арештувала єго. Матір убийника і ту молоду жєницину відвезли в безнадїйнім ставї до шпиталю.

Дорогі телеграми. Японське посольство в Петербурзі провадить незвичайно живу переписку телеграфічну з японським кабінетом в Токіо. Предметом тої кореспонденції є вимїна думок між Росією а Японом в справі трактату в Сімоносєкі. „Новое Времє“ довідує ся, що на такі депеши видавали денно 1½ до 2 тисячі рублів. А взагалї переписка в сїй справі коштувала доси вже кїлькадєсят тисяч рублів.

В справі убийства за моток ниток, о котрїм ми донесли в 39-ім числї „Буковини“, відбула ся роззирава перед судом присяжних в Тернополї дня 10-го с. м. Убийник Степан Базів признав ся, що підозрївав Івана Марцишина о крадіж мотка ниток і що Марцишин єго напав. Підчас бїйки Базів повалив свого противника на землю і розгорячившись так довго бив єго, поки не убив. Базєва засуджено на півтора року вязниці.

Страшне убийство. В селї Балєд коло Берлина задусила жінка в неприсутности свого чоловіка своїх чотирх дїтий хустками і шнурми, Божевільну арештовано.

Рада калуского відділу ц. к. товариства господарского уряджує дня 25-го червня с. р. в Войнилові, а 27-го червня в Рожнітові виставу худоби рогагої і безрог, сполучену з преміюванем готівкою і з нагородами готівковими, а також торг на худобу розплодову. Бугайки, здібні до розплоду, можна буде на місци представити комісії до ліценціюваня. Кожда штука худоби безрог мусить мати паспорт. По роздаю нагород наступить льосоване закуплених оказів.

Подаємо до відомости всіх Ви. Земляків, котрі зволили прийняти на себе збиране датків на будову „Народного Дому“ в Коломиї, що Вис. ц. к. намістництво зволило продовжити дозвіл на збиране складок на дальший піврік, то значить: до кінця року 1895-го. — Коломия, 14-го червня 1895. Від управляючої ради „Народного Дому“.

Убийник власних дітей. В Збаражжя пивоваря Франца Грошуна перед роком віддалено зі служби. Мимо всяких заходів не міг він знайти для себе занятя а мусів удержати жінку і троє дітей, з котрих найстарше мало 5 літ а а наймолодше 3 місяці. Дня 10-ого с. м., коли жінка о годині 5-ій вишла з хати, щоби випросити у сусідів троха молока, Грошун повбивав діти обухом сокири. Двоє скінчило сейчас а третє другого дня. Сейчас по довершенім убийстві зайшов злощастний убийник до поблизького шинку і вихиливши чарку горівки на кредит, розповів шинкарці о довершенім убийстві. Грошуна увязнено. В слідстві він подає, що страшного чину допустив ся в розпуні не мавши занятя та хліба для дітей.

Нещасливий випадок. Між зеліничною стацією Тшцяна а Ряшевом переїхав потяг інженера залізничного Вацлава Вайводу. Він їхав на дресині, а коли потяг надїхав, не мав часу зіскочити. За кілька годин помер у шпитали. По нїм лишили ся молода жінка і двоє дітей.

Вибух газу в Заліщиках. Дня 8-го червня с. р. в ц. к. цеховничім урядї в Заліщиках вибух сніргусовий газ в бочці на 1,300 літрів. Бочка, хоч окована 12 обручами, була розірвана на дрібні кусники; дїм, де містив ся цеховничий уряд, був потрясений до підвалич. Троє людей ушкоджено, одному зломил о руди і піле чю так поранило, що ледви міг прийти до себе. Причиною катастрофи була обставина, що цеховничий урядник Шварц положив запалену свїчку до отвору бочки.

Трагічний випадок лучив ся в Ровіню коло Триєсту. Завалив ся там дїм, в котрїм було 58 осіб, котрі прийшли відвідати помершого молодця. Від удару померло 13 людей.

Енергічна жінка. Чоловік і жінка Олійники, селяни в Мигученах, серетского повіта, на Буковині, жили з собою від довшого часу в незгоді, а причиною була обставина, що Катерині Олійничці все здавало ся, що єї чоловік надто старий. Він має, що правда, 70 літ але помимо того, не уступав ніколи своїй молодій жінці в сварки. Сими днями прийшло між ними знов до сварки, а коли Катерина не могла єго переговорити, хопила з комнати великий горнець з окропом і облила ним лежачого на постелі мужа, в наслідок чого він находить ся в небезпечности життя. Незлодійну жінку потягнуто до судової одвічальности.

Сулужество між двома урядниками. В Сан Франціско в Америці подружив ся надпрокуратор держави Монтана, Гаскель, з прокураторкою тої-ж держави, панною Кновле, котра перед тим була єго найбільшою політичною суперницею. Се подруже є романтичним закінченем голосної свого часу політичної борби. Панна Кновле є однопкою юристкою в Монтані і в 1892-ім році поставила демократична партия єї кандидаткою на посаду надпрокуратора против республканського кандидата Гаскеля. Гаскель вправді побідив, але з галантерії іменував єї прокураторкою, значить своєю заступницею. Так гарно зачата річ мусїла скінчити ся подружем між обома найбільшими заступниками сулївництва в Монтані. Ну правда, щось такого може лише в Америці лучити ся.

Найліпше плаченим урядником в Сполучених державах американських не є президент републики, а Генрі Л. Гейд, директор великого товариства ubezpieченє на житє. Він побирає річної пенсії 450.000 марок, а єго заступник, Джон Каль, 320.000 марок.

На кару смерти засудив дня 13-го с. м. трибунал судив присяжних в Тернополі Михайла Рїжа, селянина, що дня 22-го лютого с. р. задушив власну жінку.

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“

Відень, 17. червня. Цїсар приймав вчєра пополудни президента міністрів Вїндішгреца, а потім міністра внутрішних справ Бакегема в довшій аудїєнції. Опісля відбула ся довша нарада міністрів.

Відень, 17. червня. Військова комісія угорської делегації прийняла всі предложєня міністерства війни.

Петербург, 17. червня. Великий князь Кирило Александрович виїхав ра урочи-стости в Кїлю на чолї російської маринарки.

Париж, 17. червня. Президент Форвіде до Петербурга в осєнн, коли лише парламент тоє позволить. Він хоче бути при коронації російского царя.

КНИГАРНЯ

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

у Львові, уліця Академічна ч. 8,

продає слїдуючі книжки:

Др. Огоновский: История русской литературы II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр., а том I.	3 —
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1 50
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. 1. — Чорна Рада, повість	1 — — 80
Юрій Федькович. Повісти і оповіданя	— 20
Іван Нечуй. Повістки і оповіданя	— 30
— Сьвітгляд українського народа	— 30
— Кайдашева сім'я, повість	— 5
— Навіжена, повість	— 50
— Над чорним морем, повість	— 20
— Хмари, повість	1 90
— Причена, повість	1 50
— Микола Джеря, повість	— 80
— Поміж ворогами	— 50
— Попались	— 10
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4 50 зр. з пересилкою	5 —
— Кобзар для дітей	— 20

Tinct. capsici compos.
(Pain expeller)
приладжена в аптїці Рїхтера, Прага, загално звїсне втиране, лагодить біль, можна дістати по ціні 1.20 зр., 70 кр. і 40 кр. за Фляшку майже в кождїй аптїці. При закупї треба дуже уважати і брати фляшки лише з охоронною маркою „котвиця“ за правдивї. Центральна розсилка: Рїхтера аптика під Зол. Львом, Прага.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО
„РУСКА БЕСІДА“
в Чернівцях,
уліця Петровича число 2,
мас на складї:
„ІЛЮСТРОВАНУ БІБЛІОТЕКУ“
для молодїжи, міщан і селян, редаговану Омеляном Поповичем
року 1886, 1887., 1888., 1889., 1890., 1891., 1892.
1893., 1894., по 1 ал. 20 кр. за рочник, а всі 9 разом за 9 зр.
3 пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр.

СИЛА КНИЖКИ
або
О просвітї народній.
Під таким заголовком виїшла брошура в Чернівцях
написана
учителем Дарїєм Пігуляком.
Цїна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти можна в редакції „Буковини“.

ПРАВДА
ВІСТНИК
полїтики, науки і письменства, виходить двічі в місяць по ціні на рік 4 зр. нів року 2 зр., на чверть року 1 зр.
У Львові, уліця Академічна, ч. 8.

Чума горілчана.
Сумна історія для перестороги і науки бідним і богатим, старим і молодим переповї і тверезим руским читальникам присьвятив Омелян Попович. Книжка ся має 80 сторін і коштує 20 кр., поштою 25 кр.

„ДНІСТЕР“
товариство взаїмних ubezpieченє
у Львові,
уліця Валова ч. 11,
засноване на підставі концесїї ц. к. міністерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891. р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.
„Дністер“, опертий на засадї взаїмности своїх членів, обезпечє всяке майно движимє і недвижимє против шкїд огневих під найприступнішими услївами і почислює можливо найнижчі премїї.
Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.
Зголошеня о удїленє агєнції в місцевостях, де нема агєнтів „Дністра“, приймають ся.

